

Huỳnh Thạch Thảo

Mây trắng ngàn thung

Bên kia dãy Đá Bạc có các quả đồi nhấp nhô với những trảng sim trải dài, cây nọ cách quãng cây kia không đồng đều nhưng cành lá vẫn vươn ra phủ lấp nhau, đan xen như một tấm thảm mênh mông trong nắng khô hanh với từng đợt gió ngàn ào ạt thổi làm lao xao các tán lá, xoay tròn từng bụi cây rồi im lìm hứng lấy từng tia mặt trời chói chang đổ xuống. Tôi đặt chân đến vùng này vào mùa hoa nở. Cả tấm thảm tím hoa sim rùng rùng chuyển động trong gió ngàn thung, trong màu tím sẫm của núi đồi cô quạnh, trong cả màu tím hoang sơ hoa cỏ chảy tràn xuống lòng suối nơi chân đồi có nhiều gộp đá và hắt ngược lẫn hòa quyện màu tím trầm mặc đến rùng rùng buồn buồn của vùng Đá Bạc đang chìm dần vào buổi hoàng hôn.

Người lái xe lâm trường chào vội tôi để kịp quay về tránh cơn mưa rừng. Tôi ê ẩm trong đoạn đường dẫn dốc đầy đá sỏi lởm chởm qua dãy núi đá chen trong cây rừng. Căn nhà đầu tiên khi tôi bỏ đường mòn rẽ theo rặng thông non và keo lá trám để đến là nếp nhà sàn còn mới, xung quanh đầy hoa bướm bướm, vài bụi cúc tần cùng vườn rau nhỏ và tôi kinh ngạc đến sững sốt khi trông thấy dưới tán sung tỏa rộng treo đầy các giò lan rừng đủ loại đang bung vôi cho hoa sắc sỡ. Mải nhìn đến ngơ ngẩn không để ý câu chào phía sau nên vừa quay lại đã thấy người đàn ông trung niên cao lừng lững,

da ngăm với mái tóc bông theo gió hất ngược trông bụi bụi. Đôi mắt sáng chiếu thẳng trên sóng mũi cao, mi rậm môi khẽ nhếch cười trong bộ ka ki nâu xám cùng đôi ủng bết bùn. Vừa đặt nhẹ khẩu súng cạnh bàn nơi hiên nhà, anh ta nói chậm rãi: “Nghe bên lâm trường bảo có khách lên thăm. Trước tiên, ta đi tắm cái đã!” Từ những bậc thang đá mốc thối xuôi dần xuống dòng suối, tôi gạt cành lau ngang tầm ngực chợt thấy xuất hiện cô gái từ dưới đi lên đến sát người đàn ông nói khẽ “Anh Huy à, bắp nướng đầu mùa đã rộ, cha bảo anh sang hái sớm” Huy gạt lách người sang bên và tôi vừa bắt gặp đôi mắt tròn đen nhoèn cười nhìn tôi dò hỏi. Trước khi lao xuống dòng suối mát lạnh, Huy nói “Tôi người miền xuôi lên đây. Cô bé H’Rin ấy là em gái người vợ mà tôi sắp cưới. Nó đang theo học dưới phố...”

Đêm. Trong ánh trăng miền núi bàng bạc hơi sương, dưới tán sung là quãng đất rộng nhìn xuống triền đồi tĩnh lặng, cả không gian vắng vặc bóng trắng trải trên những bụi sim im lìm. Tôi ngồi trên thân cây làm ghé bên Huy và HơRin. Huy nhen lửa nướng bắp rẫy lúc H’Rin đang nghiêng ché mức từng bát rượu vạng, có chút hương vị nồng nồng của núi rừng, vị ngọt đậm thấm của men và gạo nếp nướng để ủ. H’Rin quần quanh bên Huy và cứ nhìn tôi cười khi Huy giới thiệu và anh hỏi thăm đất phố lúc tôi đang bao quát dãy Mađêlăc chìm trong màn sương đục trôi trôi bàng lảng. Xa trên kia là Trường Sơn chập chùng mây trời cuộn cuộn, nơi ấy đang ngày đêm thi công mở đường. Tôi kể chuyện phố phường, hỏi thăm tình hình lâm trường. Huy lẳng lặng nghe và trả lời, thỉnh thoảng cời thêm lửa và khẽ lay HơRin đang ngồi ngủ gật. Cả hai đi theo đường mòn ngược lên dốc đá, phía mà buổi chiều Huy chỉ cho tôi những mái nhà ẩn hiện quanh các sườn núi dựng đứng, cheo leo bên bờ vực và bên dưới, dòng suối như con rắn bạc cuộn mình chảy dài. Lát sau, Huy quay lại, anh ngồi trầm ngâm nhìn đồng lửa, đôi mắt như buồn hơn và như chen vào màn sương vừa trôi qua che khuất góc núi. “Tôi

đoán là anh đang tò mò. Rượu vang đầy, đặc sản núi rừng phương Bắc, thấm lấm. Vừa uống, vừa nghe tôi kể sẽ qua đêm thôi mà...”

... Tôi quen H’Thu chị H’Rin trong lần đi tìm sa nhân bị lạc đường vì mãi mê nhìn ngắm lan rừng, những cánh hoa buông xuống dịu dàng, đong đưa nhẹ theo gió cùng nắng xuân vừa chớm, hoa đủ sắc màu từ vũ nữ vàng đậm, hồ điệp trắng muốt với hương thơm dịu dịu tỏa lan để mình đi mãi trong rừng bằng lảng bặt ngàn rồi lạc lối. Buổi chiều, khu rừng lạ có những tán cây đổ bóng nắng lổ chỗ từng mảng trong tiếng ve rừng râm ran hết đợt này đến đợt khác theo bước chân qua từng trảng rừng. Nó giống nhau đến lạ, đến từng đoạn dây mây che chắn um tùm phải tìm hướng khác. Trời về chiều mây đen kéo thấp, rồi mưa, ồ ạt từng dòng nước tuôn xối xả, rồi tạnh ráo bởi mưa rừng. Tiếng ve trỗi lên trong gió ngàn và những giọt nước đọng ở tàn cây rơi xuống lạnh buốt trong cái đói lả bởi vắt cơm mang theo đã bẹp dúm và sũng nước dưới đáy gùi. Tôi tủi thân đến ứa nước mắt lúc ngồi dưới gốc cây bằng lăng khô cháy mà nghĩ thân phận. Từ sức trai trẻ gần ba mươi, học xong đại học với tấm bằng kinh tế lúc ra trường lại chẳng là gì dưới mắt những người đang ngồi chễm chệ trong phòng gắn máy điều hòa, điện thoại di động và có các người đẹp sáng chiều lả lướt. Vậy là phải đi tìm nghề khác, tháng sáu hái sa nhân, tháng hai cắt mè, tháng tư đập dưa hấu lấy hạt cho người làm hàng tết rồi lại đi đãi sạn ven sông, đào cát lòng suối... Cái vòng lẩn quẩn làm sao thoát khỏi cái nghèo, cái vấy tay giã biệt người yêu cùng tiếng thở dài của mẹ mỗi khi thấy đứa con trai với nước da đen nhẻm, tóc dài tận vai, râu đâm tua tủa bao lấy khuôn mặt mệt mỏi. Cái thằng xin làm chân bảo vệ chờ việc cũng không được và giờ đây vì mê vẻ đẹp lan rừng mà lạc lối. Mây đen lại rừng rừng kéo đến để chuẩn bị tuôn nước trong thung lũng bạt ngàn. Tôi bật dậy khi nghe văng vẳng trong gió hú có tiếng suối chảy réo rất liên lao tới và từ độ cao hàng chục mét với những tảng đá rong

rêu chất chồng, tôi trông thấy H'Thu từ phía vực cao. Nhìn thấy tôi cô ấy thoăn thoắt đu bám từng sợi mây già rồi lao xuống trên tay là nhánh lan rừng và bên mình con dao đeo trễ ngang vòng hông rộng chắc nịch khuất sau chiếc váy màu lam khiến tôi quay mặt sang hướng con suối đang tuôn chảy bên dưới.

- Ê anh, sao lạc lối này?

Tôi ấp úng trả lời và đưa tay chỉ quanh. H'Thu cười, mắt chăm chăm nhìn rồi ra dấu cho tôi bước theo. Tôi đi mãi cho đến lúc gặp căn chòi coi rẫy lúc mưa tuôn đã trắng rừng, chớp nhoang nhoáng lóe, khí lạnh đá núi tuôn xuống mịt mù để tôi được sưởi ấm bằng đồng lửa nhỏ, những trái bắp non nướng vội kể cả bộ đồ đang được vắt khô và bàn tay mềm mại khéo léo hươu đều trên bếp lửa lúc tôi co ro nơi góc lều. Cả hai qua đêm ở đó, nơi chòi nhỏ chênh vênh cùng sương ngàn có đôi mắt đen thăm ánh lên với làn da bánh mật. Bếp lửa ấm, mưa tạnh, ánh trăng phủ sáng sườn đồi và trên thung vắng. Tiếng mang tác tìm bạn ăn đêm vắng vắng trên các đồi tranh sau mưa đêm chòi mơn mớn làm H'Thu mỉm cười, rút từ túi những củ sắn luộc chia tới khi tôi ngồi lặng lẽ nhìn. Đêm ấy, bếp lửa sáng mãi theo câu chuyện của tôi và cả H'Thu, cô gái cùng gia đình từ núi rừng phía Bắc vào khi xảy ra cuộc chiến tranh biên giới.

Huy im lặng ném các cành khô vào đồng than lửa, ánh sáng bùng lên soi rọi khuôn mặt góc cạnh có vẻ khắc khổ. Đêm cứ trôi trong cái lạnh len lõi vào người bởi khí đá, bởi mệnh mông đất trời. Huy mời thuốc rồi đưa mắt nhìn sang phía thung vắng mờ sương, trầm giọng kể:

... Tôi đến Buôn của H'Thu dưới chân núi Hòn Đen và quần thể ấy đã đón tôi như người ruột thịt sau khi già làng nheo mắt nhìn tôi rồi gạt đầu. Tôi ở lại để tìm hái sa nhân do H'Thu chỉ dẫn, nó như loài ngải dại mọc trải dài dọc bờ suối vắng và nhiều, nhiều lắm. Tôi mê mãi hái cả vạt trái khô đen

đem phơi rồi cứ mỗi khi trời chiều sập tối, hai gùi sa nhân đầy ngọn trấu nặng. Tôi hú gọi H'Thu trong thung như tiếng nai tác gọi bầy. Lần nào cũng vậy cô ấy hiện ra trong váy áo cùng mái tóc ướt sũng, khuôn ngực trần lồ lộ bờ vai đong đưa từng chùm trái chín vắt hờ nơi cổ. H'Thu giữ tóc, nói nhỏ "Tắm mát". Tôi lại quay lưng nhìn nơi thung vắng xào xạc gió ngàn của hoàng hôn nhạt nhòa rồi cả hai lầm lũi về làng. Nói thật, không có H'Thu những ngày ấy thì tôi đã rời bỏ buôn làng lâu rồi. Còn tình cảm thì...

Tôi về phố mang theo những bao tải chứa sa nhân, người đầy bụi đường và tóc tai như thằng Fulrô. Mẹ và em gái ào ra rối rít. Bà giằng lấy tôi, nước nỡ. Đứa em đang làm công nhân hợp đồng may mặc hít lấy hít để mùi thị chín H'Thu bọc trong túi thổ cẩm gửi về. Chiếc túi duy nhất còn lại từ phương Bắc theo nàng vào phương Nam và trao lại cho tôi về phố phường rực sáng ánh đèn. Tôi ngồi với bạn bè, những đứa đang làm đủ nghề để kiếm sống bên bàn rượu lẫn khói thuốc mịt mù. Tôi lại mỉm cười nghĩ đến các bao tải sa nhân loại một bị dân bán thuốc nam đất phố ép giá cùng cực khiến tôi muốn lội cả bọn lên miền ngược để lang thang dưới trời khô cong hùng hực nóng và mưa rừng xối xả từng đợt gầm gào, để phải bò lết, để phải được vất bu tanh tách sớm mai khi sương muối đỏ xuống dày đặc cùng lũ kiến rừng đen sì từng đàn qua lại trong bụi sa nhân và đốt đến buốt tận óc. Cuối cùng thì tôi vẫn phải gật đầu vì nhớ ngày hẹn lên với H'Thu nơi núi đồi, thung lũng đèo Mây, dòng suối hoa nở, đêm đêm có trăng soi bóng ngàn sao.

Tháng bảy tết, làng bập bùng ánh lửa hắt sáng cả dãy nhà sàn phía xa, soi rõ từng tán cây cổ thụ che chắn cuộc sống bên dưới. Từ khoảng đất rộng từng hồi chiêm với những đôi chân săn chắc cuộn cuộn làm mặt đất như rung chuyển cùng gió ngàn, ào ạt âm điệu sục sôi của núi rừng Tây Nguyên. Tôi thấy mắt họ mở to, rừng rực như có lửa và họ hát đầy kiêu hãnh, tôi nghe như có cả tiếng suối reo, bóng cây kơ-nia vẫy mình xào xạc, chim phỉ giang

cánh xé gió trong thung ngàn, sôi réo đến nước nở rồi cao, cao mãi hút hết mọi khoảng không rồi thấp dần, thấp dần như suối gặp sông xuôi về biển cả. Rượu cong cần trong đôi mắt người già, thịt chất có ngọn trong đôi mắt lũ trẻ. H'Thu nắm tay tôi ra nơi chảy múa, tôi mê muội bên nụ cười, khuôn mặt nghiêng nghiêng, đôi mắt đăm đăm khẽ chớp cùng tôi dưới sao trời lấp lánh. Đêm dần trôi, mắt H'Thu vẫn long lanh ánh lửa cùng đôi má hồng rực dù đông lửa gần tàn lụi chỉ còn bãi than nóng đỏ. Cô ấy kéo tôi rời khỏi bãi trống, vượt qua tranh tranh đi dần về dòng suối nằm trong thung lũng. Đêm mờ sương, tiếng mang tác xa xôi và ánh trăng vắt ngang đỉnh Madêlác sáng đến bàng bạc trên lá rừng. Tôi ngồi nơi gộp đá lúc H'Thu đi dần xuống suối và khi sương lạnh ướt vai áo chợt nghe hơi thở ấm rực bên má liền quay lại lúc H'Thu áp nhẹ khuôn ngực lên người và chỉ vòng bạc nơi cổ tay, thốt nhỏ "Mùa rẫy, H'Thu tặng anh... đồng ý và ở lại?" Tôi gật đầu, H'Thu nắm tay tôi tung tăng lên trăng cát tiếng hát líu lo rồi thì thầm "H'Thu ở với anh đêm nay..." Nàng bật cười to lạnh lạnh khoảng đồi, chạy biến. Tôi chợt thấy xa kia hừng đông sắp rạng. Tí nữa thôi, mây trắng sẽ trôi về bình bông, qua thung ngàn, vượt hẻm núi đến vùng Đá Bạc cho một ngày mới bắt đầu. Huy ngừng lời, đưa mắt nhìn ra xa và hướng lên dãy nhà sàn cheo leo trên những dốc đá lở chồm để tôi buột miệng hỏi "Từ chiều giờ sao không thấy H'Thu?". Huy im lặng lúc lâu như hòa vào sự huyền ảo của đêm rừng và anh chợt nói nhỏ hơn chen trong tiếng mang tác gọi bạn từ hẻm núi dội đến buồn buồn "... Vào đợt hái sa nhân cuối mùa và để chuẩn bị đón mẹ tôi lên. Tôi với cô ấy ở hẳn trong rừng để thu gom dưới cái nắng oi bức mấy ngày liền, H'Thu luôn giục tôi rời rừng nhưng tôi không nghe cho đến chiều ngày sau, mưa sớm. Mây đen sà thấp cùng khí đá bốc lên mờ mịt, cả hai vội vã vác gùi chạy về chòi rẫy đầy hạt sa nhân. Mưa đã tuối xối xả, trắng xả, trắng nhờ, nước chảy ồ ạt qua sạp lồ ô đổ về suối đang réo sôi sùng sục. Tôi nhìn

bầu trời đen kịt đầy chớp rền cùng đá lăn sầm sập nghiêng ngả các tán cây phía xa. Tôi lo cột mái lều lợp bằng lá cọ lúc H'Thu đến sát bên tóc ướt sũng nước cùng đôi mắt mở to, môi tím tái hé mở thì thào "H'Thu lạnh kìa, còn Huy?". Tôi vội nhen lửa bằng những cành khô nẻ đặt sẵn trong góc lều, ánh sáng lan tỏa khi trời sập tối và mưa càng nặng hạt chen trong gió núi cuồng nộ thét gào, căn chòi coi rầy rung lắc từng đợt trông như dấu chấm nhỏ nhoi giữa núi rừng. Mưa hắt vào góc lều khiến bếp lửa tắt ngóm, cả hai phải nhen lại và H'Thu lên con sốt hầm hập gần như mê sảng. Nửa đêm, đột nhiên mưa ngừng rơi trong tiếng gió hú gào. H'Thu dần tỉnh, cô ấy đưa mắt nhìn tôi đăm đăm, nhẹ nhàng tháo từng chiếc vòng bạc run rẩy đặt vào lòng tay tôi. Đến chiếc vòng bạc cuối cùng, tôi thoáng nghe tiếng sấm động phía xa cả tiếng gẫy đổ của rừng cây bị xô dạt như bày trăm gió lao mình qua trắng tranh. Tiếng ầm ì gần hơn để tôi lao đến khung cửa nhìn ra và sững người. Nước nguồn sau mưa tuôn xuống cuộn cuộn trắng lấp lóa rồi ầm ầm lao qua chòi rầy chơ vơ không một điểm tựa, tôi nghe tiếng thét của H'Thu vang vọng rồi tất cả chao đảo, tất cả như nứt toác ngả nghiêng răng rắc sụp đổ rồi rơi ra khoảng không rồi cuộn tròn trong xoáy lốc của nước, của đá, của những tán cây bị quăng quật toir bởi cơn mưa rừng lại ập xuống quất mạnh vào mặt vào lưng bỏng rát trong đêm đen thẳm. Tôi quờ quạng bấu lấy những gì có thể bấu víu, lại tuột, lại rơi cuốn đến kiệt sức lại bị tung lên nhào xuống đến sắc nước, để thả trôi và tung lên lần nữa với cú va chạm khiến mình bất tỉnh. Lúc tỉnh lại tôi thấy mình nằm giữa chạng cây mọc nghiêng ra dòng suối và tôi đã đi lang thang cả ngày trong cảnh ngổn ngang sau cơn giận dữ đất trời. Tôi kiếm tìm và gặp HỒ Thu nơi bụi mây già ở đoạn rẽ của con suối nhỏ chuẩn bị đổ sang thác nước cao vợi. Nơi ấy, lần đầu tiên tôi và HỒ Thu gặp nhau lúc mình bị lạc lối bởi mái mê ngấm lan rừng. HỒ Thu đã chết và cậu biết không, chiếc vòng bạc cuối cùng tôi chưa

kip nhận vẫn còn giữ chặt trong bàn tay giá lạnh của cô ấy...

Tôi thoáng rung mình bởi câu chuyện của người gác rừng và bởi khí núi đang tuôn cuộn mờ cả đêm vắng đem lại cái lạnh buồn buốt da thịt. Huy chất thêm củi và rót đầy rượu vụng vào bát. Nhìn ánh sáng in động nơi khuôn mặt Huy với nét phong sương cùng đôi mắt chiếu thẳng khiến tôi ảm lại. Huy chợt tỉnh, nâng bát rượu và lại đặt xuống, trầm giọng:

... Hơn mười năm sau, cô bé HỜrin ngày xưa thường những nhõng theo chị lên rẫy giờ đã lớn. Tôi rời bỏ nghề hái sa nhân, lấy mật, tìm trầm kỳ khi chương trình trồng rừng đã đến nơi này, cái nơi heo hút mây ngàn lại được việc cho kẻ mê rừng. Tôi cùng mọi người vừa trồng rừng vừa lo bảo vệ rừng để không còn cảnh bọn lâm tặc tàn phá khiến thiên nhiên giận dữ đưa đến cái chết cho dân làng, trong ấy có H'Thu. Nạn đói hoành hành giờ đã qua và tôi như người ruột thịt của dân bản. Sau đợt lũ khủng khiếp ấy, cả buôn rời hòn Đen vượt sang dãy Đá Bạc định cư. Dưới kia, nơi những trảng sim trái dài sau này sẽ thành lòng hồ thủy điện sông Ba Hạ, ánh sáng sẽ về, thị tứ sẽ lập, con người bớt nhọc nhằn. Tôi dời mộ H'Thu lên cao, nơi đó nhìn thấy cả dãy đá Bạc cùng mây trắng ngàn thung. Nhìn H'Rin càng lớn càng giống chị khiến tôi luôn mong H'Rin được học mãi để có công việc ổn định và bay xa hơn nữa. Nhưng H'Rin muốn quay về nơi này cùng tôi xây dựng làng. Tôi biết, H'Rin muốn thay chị. Vả lại, tục nối dây ngàn đời dễ chấp nhận nhưng mình không thể, chỉ mong H'Rin trưởng thành có chàng trai nào để nó yêu thì tốt nhất.

Tôi im lặng nhìn đồng lửa đỏ rực than hồng lúc Huy uống đến bát rượu vụng cuối cùng. Anh đứng lên choàng vai tôi bước vào căn nhà còn thơm mùi gỗ mới và tôi dần thiếp ngủ lúc tiếng gà rừng gáy rộ phía xa.

Sáng hôm sau trời vừa tan sương, tiếng còi xe bên lâm trường đã giục giã.

Huy cùng H'Rin tiễn tôi một đoạn đường dài vượt qua con dốc để nhìn bao

quát cả vùng Đá Bạc. bây giờ, những quả đồi nhấp nhô còn phủ sương trắng với những trảng sim trái dài, cây nọ cách quãng cây kia không đồng đều nhưng cành lá vẫn vươn ra phủ lấy nhau chồng chất, đan xen như một tấm thảm mênh mông sáng rực ban mai. Tôi đặt chân và tạm biệt ngay trong mùa hoa nở. Cả tấm thảm tím hoa sim vẫn đang tĩnh lặng cùng với núi đồi tạo nên một nét đẹp trầm mặc. Huy đến bên lúc H'Rin chậm bước phía xa. Tôi nói nhỏ đủ Huy nghe thấy:

- Tôi không mong gì hơn là giữa anh với H'Rin cùng ở bên nhau với bản làng. Vâng, tục nói đây có tự ngàn đời, lẽ ra... còn anh là việc khác. Huyền sử Âu Cơ và Lạc Long Quân đâu rơi đúng trường hợp của anh?

Và tôi đã nhìn thẳng vào người đàn ông đối diện cao lừng lững có nước da ngăm đen, mái tóc bông gợn mây cùng sống mũi cao đầy kiêu hãnh đang dang tay nắm chặt lấy tôi trước khi tôi lên xe xuôi về đất phỏ. Mây đang trôi qua thung ngàn trắng lấp lóa, trôi dần về dãy Đá Bạc có những trảng sim tím trầm mặc đến rung rung cảm động./.

Nguồn: [sacmauvanhua](#)

Được bạn: [mọt sách](#) đưa lên

vào ngày: 13 tháng 3 năm 2004